

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БҮРЯАД АРАДАЙ

Бүгэдэ арадай сонин

1998
ИЮЛИН
4

Зунай дунда шара
морин харын
10
гарагай 7
СУББОТО
№ 119 (19960)
Газетын сэн хэлсээтэ

1921 оной
декабри
21-нээ гараа

Июлиин 5-да нийтэ республиканска референдум

ШИИДХЭХЫ ҺАНАЛ - БУРЯАД ОРОНОЙ АРАДАЙ МЭДЭЛДЭ

Ерэхэ амаралтын үдэр, республикын парламентайн - Арадай Хуралай депутадуудай хунгалтын хоёрдохи шатай хамта Буряад ороной дэбисхэртэй газары сүлөөтэйгөөр худалдажа абалга-наймаалгы арбан жэлээр хорихо тухай нийтэ республиканска референдум үнгэргэгдэхэнь.

Тус референдум хүдөө ажахын эдүүрийн газар, газарай гүн дундах баялигууды сүлөөтэйгөөр худалдажа абаха-наймаалгы 10 жэлээр хорихо гэхэн Президент Леонид Потаповай шийдхэбэридэ манай республикын зоной хандаса зирүүлхэ зорилготой юм.

Референдумэй бюллетень соо «Буряад Республикын бүхэ дэбисхэр дээрэ хүдөө ажахын эдүүрийн газар ба газарай гүн дундах баялигууды сүлөөтэ

гурмаар худалдан абалга-наймаалгада саг зуураар, 10 жэлээр, хорюул табихы зүбшөөхэ байна гүт?» гэхэн нэгэ асуудал байха.

Газар худалдан абалга-наймаалгы буруушаагаа хаа, «Зүбшөөнэб» гэхэн харюугай дорохи тэбхэр соо ямаршы тэмдэг табижа, саг зуурын хорюул табихын түлөө дуугаа үгэхэ ёһотойт, харин газары сүлөөтэйгөөр худалдажа абаха-наймаалхын түлөө хаа, «Буруушаанаб» гэхэн харюугай дорохи тэбхэр соо ямаршы тэмдэг табижа хэрэгтэй.

Тон харюусалгатай шэлэлгэ бидэнэр хэхэээ байнабди. Референдумэй дүнгүүдхээ манай Буряад ороной ерээдүй думдыдаха.

Булата референдумдэ хабаада!

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэблэлэй албан

Россин Федерациин Президентын Зарлиг

РОССИН ФЕДЕРАЦИИН ГҮРЭНЭЙ ШАГНАЛААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын социальн-экономическа хүгжэлтэдэ горитой хубитаяа оруулһанайн, үни удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрлһэнэйн ба арадуудай хоорондохи харилсаа холбоо, хани барисаа бэхжүүлһэнэйн түлөө хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо гэбэл:

«РОССИН ФЕДЕРАЦИИН СОЁЛОЙ ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ» АНГАРХАЕВ Ардан Лопсоновичто - «Буряад үнэн» газетын ахамад редактор. Россин Федерациин Президент Б.ЕЛЬЦИН. Москва, Кремль 1998 оной майн 28.

ДУРАСХААЛТА НААДАНАЙ ДУНГУУД ЭЛИРҮҮЛЭГДЭЭ

Урда-Агада Буряадай суута эрдэмтэн Гомбожаб Цыбиковэй дурасхаалда зорюулагданан шатарай мурьсөөн үнгэрбэ. Эрдэмтын түрһөөр 125 жэлэй ойн баярай мурьсөөндэ 42 шатаршан суглараа, тэдэнэй дунда мастерта 5 кандидат, 1 разрядтай 37 шатаршан мурьсөөндэ хабааһан байна. Буряад Республикаһаа Лубсама Гармаева, Баир Митыпов, Чингис Бальжиев гэгшэд энэ мурьсөөндэ ошоо.

Эхинһээ Баир Чингис хоёр ехэ хайн наада харуулжа, 2-һоо 2 очко абажа, түрүүлэн ябатарая, гурбадахи шатада энэ хоёр уулзахадаа, Б.Митыпов мухардажа, Ч.Бальжиевта булигдаа. Тиин саашадаа

хоюулан наадаяа хайнаар үргэлжэлүүлбэ. Ч.Бальжиев 4,5-дахи шатануудта А.Ринчиновы, Ч.Цырендылыковы болон Б.Сумановы илаба, тиггэжэ ябатарая 7-дохи нааданда Одон Батуевтай наадахадаа, булигдашоо. Тиин тэрэниие Б.Митыпов хүсэбэ. Мүн тэрэ Б.Цыбиковы, Д.Бальжинмаевы, Ч.Цырендылыковы, Б.Батомункуевы илаад, Ч.Бальжиевы хүсөө. Б.Митыпов Ч.Бальжиев хоёр мурьсөөнэй дүүрэтэр ади дүн харуулжа, Ч.Бальжиевын С.Цыбеновы, Б.Цыбиковы илаба. Б.Митыповын С.Батуевы болон Б.Сумановы шүүгээ. Нааданай дүүрэхэдэ, Ч.Бальжиев Б.Митыпов хоёр ади 8-8 очкотой

Тиихэдээ коэффицентнь ади байгаа. Мүн өөһэд хоорондоо наадахадаа, Ч.Бальжиевын илаһан байжа, тэрэндэ түрүү нуури үгтэбэ.

Гурбадахида Б.Батомункуев гаража, дааган шанда хүртөө. Нютагайхидайнгаа дундаһаа хоёрдохи нуурида А.Ринчинов гараба.

Эхэнэрнүүдэй дунда А.Гармаева 6 очкотойгоор түрүү нуурида гаража, бултанай дундаһаа 5-7 шанда хүртэһэн байна. Залуу, 10-дахи классай хурагша С.Цыбикова хайн наада харуулжа, хоёрдохида гараба. Тэрэ 5 хахад очко абажа, 1 разрядтай норматив дүүргээ. А. ГАРМАЕВА.

Шагар

Референдум үнгэргэхэ хунгуулин участково комиссиин хоёр гэгшүүдэй гараа табижа ба тус комиссиин тамга табижа газар

Хүдөө ажахын эдүүрийн газар ба газарай гүн дундах баялигууды сүлөөтэ гурмаар худалдан абалга-наймаалгада хорюул табижа талаар 1998 оной июлиин 5-да болохо

БҮТЭДЭ РЕПУБЛИКЫН РЕФЕРЕНДУМ

Буряад Республикын бүхэ дэбисхэр дээрэ хүдөө ажахын эдүүрийн газар ба газарай гүн дундах баялигууды сүлөөтэ гурмаар худалдан абалга-наймаалгада саг зуураар, 10 жэлээр, хорюул табихы зүбшөөхэ байна гүт?

Зүбшөөнэб

Буруушаанаб

Зүбшөөбэл, «Зүбшөөнэб» гэхэн тэбхэр соо ямаршы тэмдэг табигыт. Буруушаабал, «Буруушаанаб» гэхэн тэбхэр соо ямаршы тэмдэг табигыт. Али нэгэ тэбхэр соонь ямаршы тэмдэг табигдаагүй гү, али хоёр тэбхэр соо тиимэ тэмдэг зэргэ табигдабал, бюллетень үнэнтэ бэшгэ гэжэ тоологдохо.

Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатадта кандидатуудай, «Наша Бурятия» нийтын хүдэлөөнэй болон Россин Арадай - патриотическа союзай Буряадай отделениин гэгшүүдэй Хандалга

Бидэ Арадай Хуралай депутатадта кандидатууд, «Наша Бурятия» нийтын хүдэлөөнэй болон Россин Арадай - патриотическа союзай Буряадай отделениин гэгшүүд Арадай Хуралай депутатадта кандидатуудай, «Наша Бурятия» нийтын хүдэлөөнэй болон Россин Арадай - патриотическа союзай Буряадай отделениин гэгшүүд А.В.Потаповай программые болон социальна шэглэлтэй экономикне байгуулха, ороной промышленностиие болон хүдөө ажахы хэргээн бодхоохо, республика дотор политическэ тогтууритай, мүн элдэб үндэһэ яһатан хоорондын эб нэгэн байдал хангаха тэрэнэй зорилгонууды бүри мүнэн дэмжэнэбди.

Арадай Хуралай хунгалтын түрүүшын шатын дүнгүүдээр Президентын ханаага бололгы бидэ мүн эб хубаалданабди.

Республикын хуули ёһонууды гаргадаг дээдын зургаанай шэнэ бүридэлдэ дэмы яригшад, шүүмжэлхэ гэжэ шүүмжэлэгшэд, зуридөө үймөө үгэхэгшэд болон хуули буса хэргүүдые

гаргагшадтай холбоотой байһаараа хүндэгүй хүнүүд орохо ёһогүй.

Буряад Республикын Президент, Правительство хуули тогтоолгын, гүйсэдхэлгын засагай депутатуудай эб нэгэн, бүтээсэтэй ажалай түлөөбди. Арадай Хуралда хуули тогтоон байгуулгын талаар шууд зорилготой, эршэтэй ажал ябуулха шухала, хоһон үгэ хэлэлзэнүүд, үндэһэ баримтагүй шүүмжэлэл ба үргэгүй политикна манда хэрэггүй.

Бидэ хунгалтын урда тээхи тэмсэл үнэн сэхээр, худал хуурмаггүйгөөр, «компромадуудай дайгүйгөөр» ябуулхы хүсэнэбди. Хунгалта дуугаа үгэлгы элдэб аргаар гэхэ гү, али бэлэг сэлгээр мэхэлжэ, худалдажа абаха нэдэлгэнүүды буруушаанабди. Хунгалта хадаа ямар нэгэн кандидатуудай зузаан халаһанай арга боломжоор бэшэ, харин программануудай мурьсөөнэй ёһоор шийдхэгдэхэ ёһотой.

Энээн тушаа бидэ, «Наша Бурятия» нийтын хүдэлөөнэй, Россин Арадай - патриотическа союзай Буряадай отделениин гэгшүүд, мүн Президент А.В.Потапов нэгэ ханаалтайбди.

Июлиин 5-да хунгуулин участогуудта ержэ, арад зоной дунда нэрэ солотой, хүндэтэй, үнэн сэхэ кандидатуудай болон референдумдэ - Президентын дуралдаһан Буряадта 10 жэлэй хугасаада газар худалдан абалгы мүн худалдалгы хорилгын (мораторий) түлөө дуугаа үгэхыетнай бүхэ хунгалтады бидэ уралабабди.

Бидэ булата туд тудтаа илгардагбди, зүгөөр Буряад орон нютагнай нэгэнлэ!»

Буряад Республикын Президент А.В.Потаповтай уулзалгада хабааһан, мүн республикын хунгалтадта хандан хандалгада 1998 оной июниин 28-да гар табиһан Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатууд болон депутатадта кандидатууд

- Баргажанай 1-дэхи округ ТЕЛЯТНИКОВ Иннокентий Павлович
- Индустриальна 42-дохи округ ГОРЧАКОВА Нина Михайловна
- Баянголой 2-дохи округ МОЖОДОВ Николай Борисович
- ЦЫРЕНОВА Екатерина Доржиевна
- Багдаринай 3-дэхи округ БАВЛОВ Владимир Николаевич
- Бшүүрэй 4-дэхи округ ЕФИМОВ Абрам Леонович
- Кировскэ 5-дэхи округ ПАВЛОВ Владимир Анатольевич
- ПАВЛОВ Георгий Афанасьевич
- СИДИКИН Михаил Иванович
- Зэдэн 6-дэхи округ ИДАМЖАПОВ Алексей Цыренович
- Ториин 7-дохи округ ГАРМАТАРОВ Владимир Ламажапович
- ПАСТЫКОВ Сергей Алексеевич
- КРАСАВИН Виктор Михайлович
- Онохойн 9-дэхи округ ЦЫМБАЛЮК Андрей Павлович
- Загарайн 10-дэхи округ СТОПИЧЕВ Александр Трофимович
- Элхин 11-дэхи округ СИДОРОВ Виктор Иванович
- РАЩУПКИНА Анна Кириковна
- Ивалгын 14-дэхи округ БАТУЕВ Цыденжап Бимбаевич
- Байгал-Хуарин 15-дэхи округ ПЕРМЯКОВ Анатолий Васильевич
- Хяагтын 21-дэхи округ БЛЯХЕР Леонид Александрович
- Наушкын 22-дохи округ ЦЫРЕНДИЛОВ Валерий Жамсуевич
- БАВЫКИН Юрий Алексеевич
- Мухар-Шэбэрэй 25-дэхи округ НОСКОВ Петр Луквич
- КУЗНЕЦОВ Дмитрий Иннокентьевич
- Ильинкын 29-дэхи округ ЧУКРЕЕВ Андрей Альбертович
- МЕЗЕНИН Сергей Георгиевич
- Тохойн 33-дэхи округ БУДАЕВА Светлана Дымбрыл-Доржиевна
- Сэлэн-Дуурын 34-дэхи округ БАДМАЕВ Нима Дугаржапович
- Шинсковскэ 39-дэхи округ ЛЕГОСТАЕВ Сергей Михайлович
- КУЗНЕЦОВ Василий Федотович
- Железнодорожно 40-дэхи округ ГАНИЦЕВА Зинаида Алексеевна
- ВЕРШИНИН Валерий Павлович
- Молодэжно 41-дэхи округ КАРНЫШЕВ Александр Дмитриевич
- ТАНГАНОВ Алексей Максимович
- БАРДЫМОВА Елена Викторовна

- ИРИЛЬДЕЕВ Вячеслав Германович
- Индустриальна 42-дохи округ ЖИЛЬЦОВ Анатолий Николаевич
- Пролетарска 44-дэхи округ АЕВ Борис Абрамович
- БУРЦЕВ Николай Жамбинович
- Школьны 45-дэхи округ ЧИМБЕЕВ Найдан Дамбаевич
- ЛЫСЦЕВ Сергей Владимирович
- Центральна 46-дэхи округ ДОЖДИКОВА Галина Александровна
- АНАНОВ Илья Анхевич
- ГОРБОВ Василий Кондратьевич
- ТОНЕВИЦКАЯ Светлана Валерьевна
- МИРХУСЕЕВ Радик Манюхаевич
- Удинска 48-дэхи округ РАДНАЕВ Владимир Доржиевич
- БАЗАРХАНДАЕВ Анатолий Ринчинович
- Геологическа 49-дэхи округ ЛИНЕЙЦЕВ Николай Петрович
- Телецентровскэ 50-дэхи округ РЯБОВ Михаил Петрович
- Дальневосточно 51-дэхи округ САВЕЛЬЕВ Виктор Леонович
- Текстильнэ 52-дохи округ АЛЬЦМАН Клавдия Павловна
- Пищевой 53-дэхи округ КАНИБАЛОЦКИЙ Виктор Иванович
- Студенческэ 54-дэхи округ СТАДНЕЦОВ Владимир Евгеньевич
- МАЛИНОВСКИЙ Анатолий Кириллович
- Строительна 55-дэхи округ ДЫМБРЫЛОВ Бимба Цыденевич
- НИМАЕВА Лидия Чимитовна
- Жердевскэ 57-дохи округ БОТОВЕВА Фаина Павловна
- КАЗЬМИНА Галина Ивановна
- ЧЕРЕПАНОВ Виктор Алексеевич
- Южнэ 58-дэхи округ ЛУБСАНОВ Александр Гомбоевич
- Ранжуровска 59-дэхи округ СЕМИН Владимир Анатольевич
- Советскэ 60-дэхи округ БАЗАРОВ Борис Ванданович
- ЯЗЫКОВ Гранит Корнилович
- ГУСЕВ Юрий Петрович
- Межрайонно 62-дохи округ МАТХАНОВ Иринчей Эдуардович
- Хорин 63-дэхи округ ЗАВОДСКОЙ Александр Александрович
- Межрайонно 64-дэхи округ ЦЫБИКЖАПОВА Лидия Даржаевна
- ЭРДЫНОВЕВ Ким Дашинмаевич
- Турунтагай 28-дэхи округ АНТОНОВ Николай Николаевич

ТОЛМИ

УРТЫН ДУУНД УЯРЫН НУУХАДАЙ...

налгааха-алаха юумэ хэжэ шадахашьегүй байгаа ха.

Гэбшье эхынгээ эсэгые - Мархуудан дарханиие нажаажа, Гошые ехэ гарай дархан болохо гэжэ наһаһан нютагайхидын олон лэ байха. Түрэлһин болохо, дахажа һурамаар Рабдан, Адига дархашууашье хажуудань ажаһуугаа. Мүн хан тайжа Николайн морилходо, бэлэглэхэ мүнгэн бүһэ, олон хугалгатай хайрсаг дархалһан Аампил дархан угһаань дэн холуур ошохогүй. Нонининь гэхэдэ, тэрэ хайрсагайн нэгэ хугалгы хаахада, мүнөөнэй гидравлическа түхээрлэгдэл, нүгөөдэхи зэргэлээ хугалгань нэгэдэггэн гэлсэдэг.

Тэрэһинээ гадна Ажалша гэхэ гү, Бургаастай һууринда ажаһууһан жэнхэни буряад зон

зантай һэн. Тиимэһээ нютагайнгаа хүн бүхэнэй уг удамынь сээжээр мэдэдэг, хэлэжэ үгэдэг онсохон шэнжэтэй һэн. Мүн үнгэрһон сагай байдалые үнэн зүбөөр мүнөө үсынхидтэ дамжуулжа шадаа гэхэдэ, ехэ алдуу болохогүй. Адагын хэлэхэдэ, «Ажалша» артелиин нэрэдэ дарагдаад, мартагдахаһаа гадна, үгы болошоһон Бургаастай һууринаа Гошомнай зохёол соогоо хүшөө болгон тобойлгожо шадаа бэшэ гү?

Үнэн юумые байһан соонь үлөөхые оролдодог, ажабайдалайнгаа урасхада ехээр үрхидэдэггүй, номгон даруу, гэбшье үнэндөө хатуу зоригтой хүн гээшэ һэн. Тиимэһээ буряад арадтаа, уран зохёолдоо, нүхэдтөө, хани нүхэртөө үнэн сэхэ хандасатай байһынь суг ябаашадын зэргэ сэгнэдэгбди.

«Бабуухай дарханай халуухай хутагаараа мүлһэн

СЭДХЭЛ ЗҮРХЫЕМНАЙ ДОНОЛУУЛАН ханхинаһан монгол арадай уртын дуу гүйсэдхэжэ байһан тухай телефильм нэгэтэ Россин Түбэй телевидениин «Радуга» гэхэн дамжуулгаар хараһанаа мартадаггүйб. Ботоогоо голоһон тэмээнэй хажууда байһан монгол эхэнэр уртын дууе утаар, уянгатайгаар таталуухадань, эхэ тэмээн нөлбоһоо дуһаан, ботоогоо дүтэлүүлжэ хүхүүлээ

һонин гэхэдэ, Сэвжигдэ хүбүүн Сүхэбаатар най «Байгал» ансамблын байгуулагдаһаар 55 жилийн баярай програма бэлдэһэн байна. Монгол композитор Л.Осоев «Манарч байгаа шил» гэхэн дууе Ц.Нарантуяа баяр аргагүй гоёор гүйсэдхэ юм. А.Андреевэй «Ивалгани», «Түрэл газар тухай» дуунуудые Б.Содонбаяр дуулахада, шагнагш

халуунаар угтан абаар Буряад Республиканы гимнын дууе гүйсэдхэхэдэнь, харагш булта һууриһаа бодоо ёһолбо. Эндэ «Паржай дүлэн» гэхэн бэлэдһээ огсом хатаруулагдаба. Дууһан Д.Янжмаада шэрээ лам, поэт М.Р.Чойнов хүхэ номин дадаг бэлэг баркууд. Айлшадтаа баяр үгэнүүдые Улаан-Үд хотын захиргааны таһагай начальни В.Б.Прокопьев хүргэ

1978 онһоо Залуу шуулай театр Дарханда байгуулагдаһан юм 150 гаран балет оперо, зүжэг, классическа концерт театри хид харууһан габыата ар

БУРЯДАЙ ЭЛИТЭ ПОЭТ. ЖУРНАЛИСТ. ПУБЛИЦИСТ ГЕОРГИЙ ДАШАБЫЛОВАЙ 60 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

ОНСО ЗОҢОЙ АЖАҢУУДАГ ҮЛГЫ ҺАЙХАН НЮТАГНАЙЛ

ПЭЭЗИ, публицистикэ, шүлэг, дуун, зүжэг, прозо, оршуулга гэхэшэлэн Г.Ц.Дашабыловой бүтээһэн жанруудынь тоолоходоо, наһан соогоо хэды һалбарьяр хүдэлһынь согсолжо ядахашье ушар нүхэдэйн дунда гарадаг.

Би Георгий Цыреновичэй түрэл нютагайн хүн хадаа, ажабайдалайн «нэгэдэхи һалбари» гэхэ гү, али бага наһан тухайн халта хөөрэхэ хүсэлтэйб.

Гошо хүбүүхэн яһала хүдэрхэн хүбшэтэй номо һаадаг дархалаад, үнэгээ һаажа һууһан эжынгээ хажуудань хэбтээд, хоёр хүлөөрөө тиирэжэ, хоёр гараараа хүбшынь татаад, өөдөн харбахадаа:

- Иигэжэ байһар хараасгай алажа бү орхил даа, гүүлэжэ, эжыдээ, Гүнжэд абгайда, зэмлүүлдэг һэн. Амитаһ руу шагаажа харбаха сэдхэл Гошодо байгаагүй. Харин үдэшин һаалида үнэгэдэй ерэхэ үедэ боргоһоо батагана суглардаг, гэнэ болоо һаа, нээрээшье һуршадань дайралдашахаар бун хараасгай зуралзаса ниидэдэг гээшэ һэн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ өөдөө болоһон «эрэн хухархайнууд» хадаа дайлагдажа наададаг һаабзабди. Гошыннай дархалһан пистоледэй угалза гоёолтонь үлүүдэжэ, буу түхэлөө алдана гү гэжэ һанахаар байдаг һэн. Зохёохы шэнжэтэй, шэнэ юумэ бүтээхэ гэжэ энэ дэлхэйдэ түрэн Гошо сэдхэлһээ

онсол шэнжэтэй һэн гэжэ һанадагбди. Бүхы наһаараа хүн бүхэн намтараа өөрсэ янзаар «дархалдаг» гээшэ. Тиимэһээ туд бүхэн тухайн номшые бэшэжэрхихээр һонин, зохёохы ажадань тулга болоһон хүнүүд олон байха.

Тэдэһэй нэрэнүүдыешье тоолобол, бусад нютагайһаа илгарма юм: Мархуудан, Адюудай, Бобхон, Халханай, Пүлөөхэй, Мэнхэ, Хушханаан, Мэлсэхэн, Убша, Эргээн, Морхонсой, Бобой, Пороого, Баахаажы, гэхэшэлэн зоной дунда үндэһэн хүбүүмнай үндэһэн арадайнгаа уран зохёолдо бодото нэмэлтэ хэһэн гээшэ.

Годёон, Паахуу, Тархай, Пагтяжан, Үргэншэ Базар, Сондоон шабганса гэхэшэлэн удаадахи үсын хүнүүдэй ябажашье болохые томодохолго, үндэһэтэй илгаа үгы болголго гэхэшэлэн гүрэнэй, партиин хүтэлбэрилэгшэдэй зааһан «нэгэл зүб замынь» шэлэ шэлэһээр Бургаастай һууримнай задаржа, таряалан болошоо, эрдэмдэ һураһан бүгэдэ буряадаймнай түрүү хүнүүд үндэһэн хэлсээ мартажархин алдаа һэн гүб даа.

Иимэ хүшэр сагта Георгий Дашабыловой үндэһэн арадайнгаа оюун бэлигы улам хүгжөөхэ хэрэгтэ мүхэшгүй зоригтойгоор орууһан хубитань хэлсэхгүй ехэ баатаршалга гээд тэмдэглэмээр.

Георгий Цыренович гүхэ ехэ мэдэдэг, үбгэд, хүгшэдөөр хөөрэлдэдэг, хадуужа абадаг

шэнги дободо» наадаһан саһаа «Бургаастайнгаа булархай шоройдо булгадахаа ерээли» гэхэн наһанайнгаа һүүлшын үдэр хүртээр бэшэһэн шүлгынь уншаһаншые һаа, Гошомнай бэсынгээ саашахи арга боломжые, бэлиг шадабарияа зондоо хүсэд дүүрэнээр харуулжа шадаагүй, наһанинь даншые богони байгаа гээ һаа, алдуу болохогүй.

Юуб гэхэдэ, угайнгаа уран дарханиие ураар зуража шададагаа улад зондоо харуулангүй наһа барашаһанинь харамтай байгша. Хэжэнгэ нютагайнмай багша Цырен-Намжил Очиров наһанайнгаа амаралтада гараһан хойноо гуурһаар зуража, бүхы дэлхэйдэ суутай болоо һэмнай даа.

Гошын наһанай хугасаагай богони хада үрдихэ арганшые болоогүй. Мүнөөдэр хараһан, үзэһэнөө «Үнэн» сониндо толилуулхын, «Тэрэ хабарай ургынуудые» хойто үсынхидтэ дамжуулхын түлөө оролдо оролдоһоор бүхы наһаа үнгэргөө.

Буряад арадайнгаа уран зохёолой абдарт ехэ хубитая орууһан нютагайнгаа хүбүүндэ зорюулжа, нютагайнгаа хургуулида нэрэнь олгохо гү, али ямар нэгэн талмай дээрэ хүшөө бодхоогоо һаа, һайн һэн. Энэ талаар нютагай захиргаан болон эдэбхитэд бодожо үзэнэ бээ гэжэ найдаһаб.

Тимофей НИМБУЕВ, Россин Журналистнуудай холбооной гэшүүн.

бэлэй... Тэрэ телефильм уласхоорондын түрүүшын шанда хүртөө һэн.

Монголой Дархан хотын соёлой үдэрнүүдэй үедэ айлшаднай Буряад драмын театрта, Илалтын проспектадэхи Танкын хүшөөгэй дэргэдэ, Сөведүүдэй талмай дээрэ, Сурхарбаанай һайндэртэ, мүн түгэсхэлдэнь оперо болон баледэй театрта уран бэлигээ харууһан байна.

ИЮНИН 28-ДА Буряад драмын театрта болоһон концерт олондо һайшаагдаа. Монголдо ажаһуудаг үндэһэтэй - халха, дотор монгол, казах, тыва, хальмаг, буряад арадуудай хатар, дуунуудтай танилсуулха үедөө угсаатан бүхэнэй абари зан, шог аяг ааша, хубсаһа хунар дарханайхид харуулжа шадаа. Тэнгэри өөдэ жэргэн шуумайһан жэргэмэлэй дуун мэтэ ханхинаһан «Энх мэндийн баяр» гэхэн уртын дууе бэлигтэй дуушан Ц.Нарантуяа амаршалгын бэлэг болгоһон байна. Г. Алтанцэцэгэй «Үргэн газар нютаг» тухай дууе бүдүүн хоолойгоор Г.Одхүү, буряаддуунуудые Д.Янжмаа гэгшэд уянгатуулан дуулаба. «Мори урилдаанай» хатарые харагшад халуунаар угтаа.

Буряад зондо мэдээжэ байһан балетмейстер Сэвжидэй («Байгал» ансамблыда олон хатар табиһан) найрууһан «Жалам хар», «Хөдөө нутгийн залуус» гэхэн хатарнуудые Дархан хотын Залуушуулай театрай артистнууд гүйсэдхэжэ, харагшадаа баясуулаа.

сическа концерт театри хид харууһан габыата ар тнууд С.Соёл-Эрдэнэ Б.Энхбат, С.Бужгар, соёл түрүү хүдэлмэрилэгшэ С.Чулуун, Л.Цогзолмаа С.Лхагвасүрэн, Н.Дууан сүрэн болон бусад ажа ажаллана. Залуу хот гэгдэдэг Дарханай түрүүш шулуунай эхин һуури 1981 оной ноябриин 17-до т бигдаһан юм. Монгол, Совет Правительствануудай хүсөө бодоогдоһон энэ хот аймагта 87,7 мянган хү ажаһуудаг. Газарын 37,7 мянган дүрбэлжэн метр нэмжынхэй. Дархан аймагта (1994 ондо аймаг болоо) Шарын голы Хонгорой, Дарханай Орхоной сомонууд ородог Мүнөө үедэ Монголын промышленна томо-томо аймагуудай нэгэн болоо Дархан - Уул хүгжэн барна.

«Хани барисагаа шадаа бэхижүүлэн, уршаа булта дабшахамы болтогой!» гэхэн үгэнүүд хани нүхэсэлэйнгөө жэлэй оие тэмдэглэ байһан анда хотонуу хүтэлбэрилэгшэд Г.А.Адам (Улаан-Үдэ), Ё.Вандан (Дархан) гэгшэд үрээл болууулзалгануудта хэлээ. А дүү арадуудаймнай нүхэсэлэй саашадаа жэн һалбарха байһан этигэнэбди.

Бэлигма ОРБОДОЕВ
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ардуу дуушан Ц.Нарантуяа Аркадий БАТОМУНЖУЕВ

Багша, зооинженернэ факультетэй деканай орлогшо,
доцент С.Ж.ГОМБОЕВОЙ 60 наһанай ойдо

«УРАГШАА ҺАНААТАЙ ХҮН ЮМ ДАА»

БАГША - хүн түрэлтэй эгээл эртэ уралын мэргэжэлүүдэй гүнзгий мүн. Багша - ямар гүнзгий удхатай үгэб даа. Багша хадаа сэлмэг хайхан шарайтай, сээр сагаан сэдхэлтэй, оюун ухаан бодолтой, эльгэ нимгэнтэй, зулгы зохида зантай, зондо хүндэтэй, зориг ехэтэй байха ёһотой. Багша хүн бүхы эрдэм мэдэсээ, олоһон ухаан бодолоо шабинартаа түхөөжэ, тэдэниие ажабайдалай үргэн харгыда гаргаха нангин уг зорилготой ха юм даа. Тийхэдээ хурагшадтаа бүхы мэдэхэ юумээ сүм дамжуулжа, өөрөө үлүү дээшэ эрдэм хургуулитай бодохо гэшээ ёһотойл багшын гүн сэдхэлэй хүсэлэн мүн. Буряадай хүдөө ажахын академиин зооинженернэ факультетэй деканай орлогшо, доцент Содном Жигмитдоржиевич Гомбоев имэл багша болонобушу.

Энэмнай үндэр томо, хүдэр шамбай бэстэй, бууралтажа ябаһан үхэтэй, ялалзаһан

эжынгээ туһамаршан болоод, жэл соо хүдэлжэ, ажалай амта үзэһэн байгаа. Жэлэй туршада нютагтаа хүдэлхэдөө, дунда хургуулида хуража ябахы уедөө багша болохо гэхэн хүсэлын далижажа, оройноого нийслэл Москва хото мордоо бэлэй. Тийгэжэ Москвагай гүрэнэй багшанарай институтта хурахаа ороо. Хэшээдээ химээр һонирхон абьяасын хүбүүнэй наһанайн хэрэг болобо.

1964 онһоо 1971 он хүрэтэр С.М.Гомбоев Буряадай хүдөө ажахын институттай органическа бэлшэ болон аналитическэ химийн кафедрата, удаань органическа ба биологическа химийн кафедрата ассистентээр хүдэлөөд, 1971 онһоо багшала захалһан, 1973 онһоо ахалагша багша, 1995 ондо доцент болоһон байгаа.

Содном Жигмитдоржиевич зооинженернэ, агрономическа болон ветеринарна медицинин факультетүүдэй оюутада органическа ба биологическа химээр лекци-

саанай хубилалтада биохимийн ямараар нүлөөдэгийг шэнжэлһэн, булархайн үбшэнгүүды аргалха арга зохиёһон байна. Бусад эрдэмтэдтэй хамта зохиёжо хэблүүлһэн номуудаарнь оюутада хурадаг юм. Физическэ болон коллоидно химийн үндэһөөр лабораторно-практическа хэшээлүүдтэ заабарийн хүтэлбэри болоһон номуудынь оюутада үргэнээр хэрэглэдэг. Эдэ бүхы хуралсалай номууд болон туһаламжануудынь эрдэмтэдтэй, оюутада дунда яһала үргэнээр мэдэжэ болонхой.

1973 ондо микрорэлемент нүүдэй талаар Барнаулда үнгэргэгдэһэн бүхэсоюзна IV конференцида хабаадахадаа, Содном Жигмитдоржиевич дэлгэрэнгы элдхэл хээ һэн. Һүүлэрнь Шэтэ, Эрхүү болон бусад хотонуудта эмхидхэгдэһэн эрдэмтэдтэй хуралдаануудта эдэбхитэйгээр хабаадаһан байгаа.

Гуша гаран жэл соо хургажа гаргаһан шабинарын олон юм ааб даа. Эдэни дундаһаа элитэ мэдэжэ хүнүүд ургажа гаранхай. Хүдөө ажахын эрдэмтэй доктор, профессор И.А.Калашников түрэл академидаэ хүдэлдэг. БГСХА-гай проректорнууд, доцентнууд В.Д.Раднатаров, В.С.Баженов, акушерствын кафедрые даагша, биологийн эрдэмтэй доктор А.В.Муруев, хүдөө ажахын эрдэмтэй кандидат, доцент В.Д.Дампилов республикын Хүдөө ажахын ба эдэ хоолой зүйлүүдтэй министрствэдэ ажалладаг.

С.Ж.Гомбоев ниетын ажадаа эдэбхитэйгээр хабаададаг. Тэрэ зооинженернэ факультеттэй профсоюзтай хорооной түрүүлэгшээр, дээдэ хургуулида оролгын комиссийн харюусалгата секретаряар, гоё хайхание ойлголгын комиссийн түрүүлэгшээр, кураторнуудтай советтэй гэшүүнээр хэдэн удаа һунгаданхай. Мүнөө үедэ тэрэ зооинженернэ факультеттэй методическа комиссийн гэшүүн юм. Дээдэ хургуулидань заншалта болоһон элүүр энхын спартакиада-нуудта оюутада хамта хабаадажа, нэгэнтэ бэшэ шангай хуруинууды эзэлһэн байгаа. Эндэ тэрэ өөрөө шатар наададаг, мэргэһэн буудалгын сагалса дээрэ хёрхо мэргэһээ туршадаг.

Хүдөө ажахын үйлдэбэрийн мэргэжэлтэды хурган хүмүүжүүлэгдэ габыятай байһанайнгаа түлөө, үнэн шударгы, зохиёхы ажалайнгаа түлөө С.Ж.Гомбоев ВЛКСМ-эй ЦК-гай, Буряад Республикын Верховно Советтэй Президиумтэй, районотэй захиргаанай Хүндэлэй гратмануудаар шагнаданхай, академиин ректорай баяр баясхаланда хүртэнхэй. Содном Жигмитдоржиевич «Ажалай ветеран» гэхэн медалаар шагнадан юм.

С.Ж.Гомбоев эдэбэ орунуудаар аяншалжа, эрдэм бэлгээ дээшлүүлжэ ябадаг. Үргэн нэлэнхы, баян дэлгэр Сибириин область, хизаар болон республикануудай делегацинуудай бүридэдэ оруулагдажа, «Сибирь Европо түбие амаршална» гэхэн худалдаа наймаанай-промышленна хэлсээ баталха зорилготойгоор Австриин

Линц хотодо үнгэргэгдэһэн уулзалгада хабаадаһанаа һонирхолтойгоор хөөрэдэг. Нёдондо жэл Содном Жигмитдоржиевич манай республикын бөө мүргэлтэнэй президент Надежда Ананьевна Степановатай хамта дэодчен мүргэлтэниие уда-ридадаг римбүүшэ Намхай Норбу гэгшын уряалаар Итали ошожо, Урда, Дунда болон Хойто Италяар ябажа ерээ һэн. Энэ римбүүшын дуганда хүрэн байгаа.

СОДНОМ ЖИГМИТОР-ЖИЕВИЧ Гомбоевой ажал ябуулга тухай хөөрэхдөө, гэр бүл тухайн дурдаагүй һаа, намтарын дүүрэн бэшэ болохо хэбэртэй. Энэ бүлье багшанарай бүлэ гэжэ хэлэлтэй. Наһанайн нүхэр Надежда Жамбаловна Бальжинова биологийн багша юм. Тэрэ - Россин Федерациин арадай гэгээрэлэй отличник. Үхэрэй хоёр эбэр шэнгихэнүүд хүбүүдтэй: Мүнхэ, Жаргал. Хүбүүдын хүдөө ажахын академиин экономическа, ветеринарна факультетүүды дүүргэнхэй. Гэр бүлэ болонхойнууд, дүрбэн ашанар ургажа байна.

«Манай үнэн нүхэр, манай хүндэтэ багша Содном Жигмитдоржиевич Гомбоев имэл урагшаа һанаатай, эрмэлзэл эхэтэй хүн лэ даа» гэжэ сугтаа хүдэлдэг багшанар болон оюутада хэлэдэг юм.

Тиин мүнөө уран бэлгэйнгээ, зохиёхы ажалайнгаа охин дунда ябаһан Содном Жигмитдоржиевиче, тэрэнэй гэр бүлье 60 наһанайн жаргалай ойгоор амаршалаа, ажалдань амжалта хүсөөд, заяанайн одон залиршгүй байг лэ гэжэ үрэнэбди.

Б-М.ЖИГЖИТОВ,
Буряад Республикын ба
Россин Федерациин
соёлой габыята
хүдэлмэрилэгшэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: С.Д. Гомбоев; БГСА-гай органическа ба биологическа химийн кафедрын багшанар (зүүн гарһаа) доцент-нүүд Г.Т.Мондодоев, С.А. Кириллов (наһа бараһан), С.Ж.Гомбоев, профессор С.Н.Балдаев.

Гэр бүлын альбомһоо абтаһан зурагууд.

хурса нюдэтэй, бардаастай хонгёо хоолойтой хүн юм. Юрэдөө, имэ хүнэй досоо эмээлтэ морин багтаха гэжэ дэмы хэлсэдэггүйл байха. Үнэхөөрөөшье, багша хүн гансал эрдэм мэдэсээрээ шабинараа хургадаг бэшэ, харин арюун хайхан сэдхэлэйнгээ ульһаар жэгнэжэ, үнэн үгөөрөө, урин дулаахан хандасаараа тэдэниие ажабайдалай орёо хүшэр, үргэн ехэ замда гаргалсадаг гэшээ.

АГЫН ТОЙРОГОЙ Адагалигай хоёр үндэр хүдэдтэй Шандали нютагта тоонготой Бодонгууд угай Жигмитдоржиевич Гомботондо 1938 оной зун дүрбэдэхи, одхон хүбүүн дүрбэжэ, Содном гэжэ нэрлүүлээ һэн ха. «Хоёр эгэшэ болон нэгэ ахын удаа алтан дэлхэйдэ унаһан энээхэн лэ хүбүүн холо ойгуур заарин бөө гэжэ алдаршаһан Шамба баабайнгаа хэрэгийг үргэлжлүүлхэл хүн болохо ха даа» гэжэ нютагайн үбгэд, хүгшэд хэлсэһэн гэдэг. Тиин эдэни хэлсэһэниин хүсэлдэжэ, Содном Жигмитдоржиевич 1992 ондо профессор Ж.Х.Асатрянгай заншалта массаж шудалжа, уласоорондын сертификат абанашье байхадаа магадгүй. Сүлөө сагтаа хүнүүды аргалдаг юм.

Содномой бага наһан тэрэ үеынгөө юрын лэ үхибүүдтэй балшар наһандаа адляар үнгэрөө һааб даа. Дайнай хүндэ хүшэр үеые бээ дээрээ үзөө һэн. Али бүхы юумэндэ түбхэндэ бэрхэ, һоншоу шархуу, һонор эсэн бодолтой хүбүүхэн нютагайнгаа эхин шатын хургууам дүүргээд, Табтаанайн Аунда хургуулида ороһон юм. 1957 ондо дунда хургуулиа амжалтатгайгаар дүүргээд, бүхы наһараа кохоздо малшан ябажа, хамтын ажалангаа зөөри арьбадхалсаһан Дамдинай Зыдыгмаа

нүүды уншадаг, лабораторно-практическа хэшээлүүды үнгэргэдэг юм. Тэрэнэй уншаһан лекцинууд гүнзгий удхатай, дүүрэн байһаараа шалгардаг. Мэргэжэлтэ багшын ажал оюутада дунда үндэрөөр сэгнэгдэдэг. С.Ж.Гомбоев мэргэжэл шадабарья саг үргэлжэ дээшлүүлжэ ябадаг хүн юм. Тэрэ Казаниин болон Москвагай химико-технологическа институтта, Москвагай ветеринарна академидэ тусхай курсанууды дүүргэжэ, мэргэжэлтэ дээшлүүлһэн намтартай. Тийгэжэ оюутадай сэгнэлтээр тэрэнэй хубийн рейтинг 1991 ондо 4,47 балл байһан һаа, 1995 ондо 4,90 баллаа хүрөө һэн. Тэдэ багшын ажалда шабинар-хурагшадтай үндэр сэгнэлтэһээ үлүү юун байхаб даа.

С.Ж.Гомбоев факультеттэй оюутадай эрхим бэрхэ хурган хүмүүжүүлэгшэ гэжэ тоологдохол ёһоороо тоологдодог. Тэрэнэй хүтэлбэрилһэн бүлэгүүд нэгэнтэ бэшэ илажа гараһан, шангай хуруинууды эзэлһэн байгаа. 1982 онһоо 1984 он болотор зооинженернэ факультеттэй деканай орлогшоор хүдэлхэдөө, оюутадай сэдхэл бодолыс таажа шададаг багша, тэрэ эмхидхэлшэ байһанаа харуулаа һэн. Тиин 1993 ондо Содном Жигмитдоржиевич энэ тушаалда дахинаа томилогдоо бэлэй.

Дүршэл ехэтэй багша кафедрингаа эрдэм-шэнжэлэгшын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаһадаг. Тэрэ 30 гаран эрдэмтэй хүдэлмэри бэшэжэ толилуулаһан, биологическа, органическа, физическэ болон коллоидно химээр хуралсалай номууды, туһаламжанууды эрдэмтэдтэй хамта бэшэһэн байха юм. Хүдөө ажахын адууна малай бээдэ минеральна харил-

БАЯРАЙ ҮГЭ БАГШАНАРТАА...

Байгша ондо Хэжэнгын 2-дохи дунда хургуулиие 25 хурагшад амжалтатгайгаар дүүргэжэ, ажабайдалайнгаа үргэн замай эхиндэ гараба. Эдэ үхибүүдтэмнай 11 жэл соо зааһан багшанар тухай хөөржэ үгэхэ дуран хүрэнэ.

Арбагар заахан хүүгэдэ һая хада хургуулийн богоһо алхуулжа, Саран Герасимовна Гаданова гэжэ залуухан багшада тушаагаагша бэлэйбди. хургуулийн ёһо гурим мэдэхгүй, үзэг бэшг мэдэхгүй үхибүүдтэ Саран Герасимовнагай тон тэсэбэритэйхэнээр заажа, хамагта бэрхээр хургаһандань түрэлхидын мүнөөшье баясан ябадаг заншалтай юм. Түрүүшын багшын шадабари хурагшадтай ахалагша классуудта орходо мэдэгдээ, сэгнэгдэхидэг гээд мэдэжэ ааб даа. Саран Герасимовнада заалгаһан хурагшад алишье талаараа һайн бэлэдхэлтэй байһыень ахалагша классуудай багшанар онсолдог юм.

Эхин классаа эрхим һайнаар дүүргэһэн хурагшадые математикын багша Гэрэлма Намсараевна Заятуева 5-дахидэ утган абаа бэлэй.

Гэрэлма Намсараевна долоон жэлэй туршада энэ классые даахадаа, үхибүүдтэ математика эрхимээр заахаһаа гадна, ажабайдалай орёо атууданууды зүбөөр шиидхэхээр хургаа. Үнгэрһэн үедэ бэрхэ багша үхибүүдтээ хамта хэдэ олон һонирхолтой уулзалганууды, үдэшэнүүды үнгэргэһые тооложо барахаар бэшэл.

хуралсалай жэлэй һүүлээр Гэрэлма Намсараевна үхибүүдэ абаад, хэдэн хоногой аяншалгада гарахадаа, эхэ байгаалингаа үзэсхэлэнтэй танилсулдаг, тэрэндээ гамтайгаар хандажа ябахыень хургадаг заншалтай һэн. Буряад арадай омогорхол Байгал далайн эрьээр, нютагайнгаа эм домто аршаангуудаар аяншалхаһаа гадна, тахилгата Шалсаанадаа оло дахин гарахадаа, Гэрэлма Намсараевна үхибүүдтээ утсаата арадайнгаа шажан мүргэл, түүхэ тухай һонирхолтойгоор хөөржэ үгэдэг һэн.

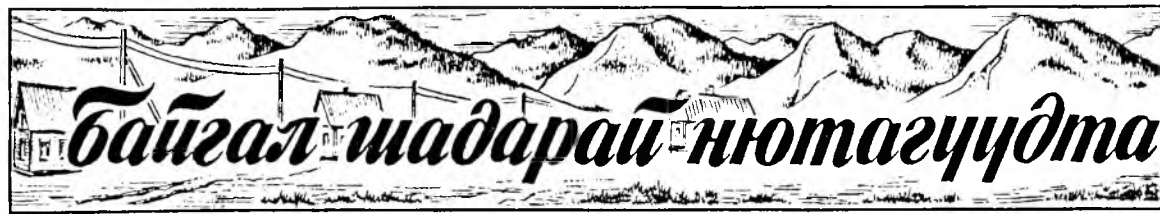
Аяар долоон жэлэй туршада класс хүтэлбэрилһэн математикын багша Гэрэлма Намсараевна ажалдаа үндэр дүнгүүды туйлаһанайнгаа түлөө уласхоорондын удахы шанартай Соросой шаңда хүртэһэн габыятай. Бэрхэ багшын математика заажа бэлгэ шадабари, онсо эрмэлзэл, ажалдаа эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг ушар энэ шан гүйсэд гэршэлжэ үгэнэ бшуу.

Саб гэмэ бэстэй, эрилтэ ехэтэй Гэрэлма Намсараевнагай байгша ондо хургуули дүүргүүлһэн 25 хурагшадтай хоёрын мүнгэн медальда хүртэбэ. Эхин классуудһаа «5» гэхэн сэгнэлтэдэ хурадаг Дамханова Баярма Жигмитов Баяр хоёр болоно. Бүри хабар байхада Баярма эрхимээр шалгалтануудаа тушаажа, Томскын мединститудтай оюутан боложо тодорoo юм. Харин Баяр БГУ-гай буряад хэлэ, бэшгэй таһагта оюутан болохо хүсэлтэй. Баярай мэдэсэн гүнзэги, баян хэлэтэй, юумэ найруулаад хөөрэхэ, бэшэхэдээшье нүхэдһөө онсо илгараадхидэг. Буряад хэлээр болон литератураар болоһон республиканска олимпиадада Баяр энэ хабар хабаадахадаа хоёрдохи нуури эзэлээ һэн. Энэ классай Шойнжонов Дандар, Жамьянова Туяна, Тыкшеева Роза гэгшэд районотэй болон республиканска олимпиадануудта хабаадахадаа, мүн лэ шангай хуруинуудта гараһан гээд онсолоттой.

Хонхын һүүлшын жэнгинүүртэ үхибүүдтэ эрдэм ном зааһан бүхы багшанартаа түрэлхид сэдхэлэй баяр хүргөөд, ажабайдалдань аза талаан, хүдэлмэридэнь амжалтанууды хүсэһэн байна.

Байгша ондо хургуулиа дүүргэһэн хүбүүд, басагадай ажабайдал баяр ёһололой тэрэ үдэшэ мэтэ омог хүхюутэй байг лэ гээд хүсэе. Хүндэтэ үхибүүд, «һанаһандаа хүрэхэ, харбайһанаа абаха» гэбэл, үсэд нэтэрүүгээр эрдэм ном шудалжа, арад зондоо туһатай эрхим мэргэжэлтэд болохотнай болтогой.

Олон түрэлхидэй зүгһөө баярай тэмдэглэл Далай ХУБИГУЕВ бэшэбэ.

НЭРЫЕНЬ НЭРЛҮҮЛХЭН ХҮБҮҮН...

Үнгэрэгшэ жэлэй октябрь нарада Лугшаахан нууриной хүн зон олоороо сугларжа, нютагайнгаа хүбүүнэй дурасхаалай самбар түрэнэ гэртэнэ үлгөө бэлэй. Энэнай 1937 оной апрелин 18-най үдэр түрэнэ Доржи Тибашкеевич Цыремпилов болоно. Буряад Республикын Правительствын Тогтоолдо үндэһэлэн, олонитын хабаадалгатай энэ хэмжээ ябуулга эмхидхэгдэһэн байгаа.

Нютагай олонитын түлөөлэгшэдэй дунда үнгэрэгдэһэн хөөрэдөөнэй үедэ нимэ нэгэ һонин дууддаа.

Энэнь юуб гэхэдэ, аймагай захиргаанай толгойлогшо Л.Б.Ванюшкина нютагайнгаа мэдээжэ хүбүүн, нийтын ажа-ябуулагша Д.Т.Цыремпиловэй дурасхаалай үдэртэмдэглэхэдэ, энэ нютагта түрүүшын түрэнэ хүбүүндэ Доржын нэрые үгэжэ мүнхэлэе гэхэн юм. Тиэхэдэ хүбүүтэй болоһон айлайда нэгэ миллион түхэриг мүнгэ үгэхэб гэжэ найдуулан байгаа.

Байгша оной февраль нарада нэгэ залуу айлайхи хүбүүтэй болоһон байгаа. Иигэжэ аймагай захиргаанай толгойлогшын зүгнэн хэлэһэн үгэнь мүнхэ боложо, нарай үхибүүндэ

Доржын нэрэнь, тэрэ найдуулан нэгэ миллион түхэриг мүнгэн үгтэжэ, айл нютагайхидай дунда баяр баясхаланта ехэ һайндэр болоо хэн.

Нютаг нугадаа һонирхол татахынгаа хажуугаар түрэнэ үхибүүн Доржи Тибашкеевичэй шуһан гарбалда түрэжэ, нэрыень нэрлүүлэн мүнхэлэһэн баяр баясхалан боложо үгэбэ бшуу. Энэнай Доржи Тибашкеевичэй үеэлэ хүбүүн Шарушкин Базарай гэр бүлэ болоно гэшээл даа.

Т.БАДМАИН.

«АЛТАН ДЭЛХЭЙН ХОРМОЙ ДЭЭРЭХИ»

ЦЫДЫП БУДАЕВ
ВОСХВАЛЕННЕ
ЖИЗНИ НА ЗЕМЛЕ
С ПЛАМЕНЕМ
ЧИСТОЙ ЛЮБВИ

АЛТАН ДЭЛХЭЙН
ХОРМОЙ ДЭЭРЭХИ
ДУРАН СЭДЬХЭЛЭЙ
МАГТААЛ

«Алтан дэлхэйн хормой дээрэхи дуран сэдхэлэй магтаал» гэхэн Цыдып Будаевай ном Ангар, Зүлхэ голой буряадуугай соёл гэгээрэлэй байдалда ехэ угха шанартай үзэгдэл мүн. Залуушуудашье, наһатай-шуудашье энэ ном ехэ һонирхол түрүүлхэ гэжэ һанаргана. Юундэб гэхэдэ, хүнэй ажамидаралда болодог гол ушарнууд хургаал болон бэшгэгдэнхэй.

Эрдэм соёлдо хураха тухай, мүн хойто наһан, Эхэ байгааһи шэнжэлэгэ, гайн сэрэгы болуулха тухай буряад араг зонго зорюулжа,

Цыдып Будаев һонирхолтой номоо бэйһи Номые авторай зурган шэмэглэнэ.

Мүнөө үедэ Эрхүү хот ажаһуугар Цыдып Будаев гаран жэл почтово-баты поездын провондны хүдэлөө. Уран зоһо искусство шэнжэлэ мэргэжэлдэ хураагүйшье энэ һонирхолтой бүтээһенинь түрэл оюун бэлигтэй байһы гэршэлэнэ. Хуушан мон түбэд уран зурагай заншалһаа үндэһэлэн бүтээһнүүдэйнь шэн элрхэйлэнэ.

Борис БАЛДА

Сэлэнгын һонин

ТАШАР НЮТАГАА БОЛБОСОН ТҮХЭЛТЭЙ БОЛГОЁ!

Тосхон нууринуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар конкурсаралга Сэлэнгын аймагта боложо байна. Илангаяа эдэбхитэйгээр энэ харалганда ташар тосхонойхид хабаадана.

Айл айл хоорондо, үйлсэ үйлсэ хоорондо мұрысэжэ, ташарайхид гэр байдалаа, хото хорёогоо сэбэрлэе. Ямар харюусалгатайгаар энэ конкурсдо хандаа бгэхэниимэ жэшээ. Ленинэй нэрэмжэтэ гудамжада ажаһуугшад ганса байрынгаа байшанһаа гадна үхэр малайнгаа хото далье сагааданан, хобоо тэбшэ шэнэлжэ дархалһан байха юм. Гэрэй ариг сэбэрые сахихаһаа гадна малаа ямараар харууһалнаб, газаагаа модо һөөгүүдые тарива гү гэхэ мэтын талаар сэгнэлтэ үгтөө.

Конкурсдо хабаадахадаа, айл бүхэн эдээ хоол бэлдэхэ шадбарияа харуулха зэргэтэй. Мүн үйлсэ бүхэн уран һайханай бэлиг талаанаа харуулха зорилготойгоордуу, хатар жорин сэгнэлтэдэ дурадхаһан байха юм.

Тосхондо аймагай захиргаанай зүгһөө микроавтобус шан үгтэхэ. Харин нютагай захиргаанай зүгһөө эрхим үйлсэ гэжэ сэгнэгдэһэн айлуудта иимэ шангууд тогтоогдобо. Нэгэдэхи нуурида - үхэр шан, хоёрдохидо - адууһан, гурбадахид - хоёр хонин. Эгээн эрхим айл бүлэдэ мүнгэн шан барюулагдаха.

Энэ һонирхолтой конкурсын тээ урдахана Ташарта спортивна комплекс ашаглалгада тушаагдаһан байха юм. Шулуун хоёр дабхар Соёлой ордон соо угаа багтаамжатай спортзал бэлдэхэгдэе. Мүн спортивна хэрэглэмжэнүүдые хадагалха, спортсменүүдэй хубсалжа байха тусхай таһалганууд эндэнь бии юм. Олон бэлэгүүдэй дунда Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсынхид тосхонойнгоо спорткомплексдо спортивна хэрэгсэлнүүдые бэлэглэе.

Тус спорткомплексдо дун хамта зуугаад эдиршүүл, наһатайшье зон бээе хоридог болобо.

Николай НАМСАРАЕВ.

ҮШӨӨ НЭГЭ ТОЛОТОМО ИЛАЛТА

Буряадай республиканска үндэһэтэнэй 1-дэхи лицей-интернадад дуухатарай «Наран» ансамблин эдир бэлигтэн хүүлэй үедэ туйлаһан амжалтануудайнгаа түлөө һуралсалай жэлэй дүүрэмсээр Хара далайн эрьдэхи суута «Орлёнок» лагерьта амархала мордоһон юм.

Манай Буряад Республикые түлөөлһэн «Наран» ансамблин артистнууд тэндэ болоһон Россин хэмжээнэй «Замай утые зоригшод лэ дабаха» гэхэн фестивальда хабаадажа, дипломодо хүртэбэ. Эдир артистнууднай амархын хажуугаар хотын соёлой байшангуудта концерт, наада табижа, бэлигээрээ хүн зонийе гайхуулан баясуулба.

Бэлигтэй 16 үхибүүнһээ бүридэһэн энэ бүлэгы Буряад Республикын габыята багша Жамбалма Дондовна Жамбуева даажа ябаа. Тэдэнэй амарха үедэ үхибүүдэй эрдэм мэдэсые тодорүүлгын шалгалта үнгэрэгдэһэн байна. Энэшые шалгалтада манай хүбүүд, басагад эрхим үрэ дүнгүүдые харуулаад, хүндэлэлэй олон грамотануудта хүртэнхэй нютагаа һаяхан бусаба.

Балшар хүүгэдэ бэлигээ бэлэглэжэ зоноо баясуулнаб, Он жэлэй ошоходо, Одон боложо ялархыень, Олон тоото харагшадһаа Онсолон эдиршүүлээ үрээл. Далай ХУБИТУЕВ.

БУҢАЛГААЛАД АБА

ЗАКАМЕНСК хотын эхэнэрнүүд үхибүүдэйнгээ зоноо Забаха гэжэ хэдэн неделин туршда буһалгаа үнэрэгдэһэн «Үхибүүдтэмной пособи түлэгты», «Хүүгэднай үлэн хоһоо хубсаһа хунаргүй» гэхэ мэтын урялтайгаар буһалгаа байна. Тэдэнэрэй 20 гаранинь гурбан үдэрэй турш захираанай байшанай хажууда оршодог «Кристалл» гостини нэгэдэхи дабхарай харанхы, хүйтэн, цемент шулуун шата таһалга'соо байрлаа.

Тиигэжэ Закаменск хотын 400 гаран эхэнэрнүүд һунгэ үдэрэй урда тээ буһалгаалһан байна. Тус аймагай захиргаан тэдэндэ анхарал табяагүй гэхын аргагүй. Гулваа Владимир Будажапович Соктоев мүнгэ олохын түлөө нилээд ябуулга хэжэ, тэдэндэ гурбан нарын пособиин мүнгэ үгөө тэмдэглэлтэй. Мүнөө үедэ Владимир Будажаповичай шийрэг бүтээхэ, илангаяа Закаменск хотынхидтаа туһалха ажа ехэ юм. Тэндэхи Зэдын комбинадад хаагдаһанай һуу ажалгүйшүүлэй тоо аяр 8 мянганһаа дээшлээ. Эдэ зонийе тэдхэхэ гэшээ ехэл хүндэ. Үдэр бүри шахуу туһаламжа эрижэ, буһалгаалжа байхадань, сэдхэл хүдэлгэ шадалаараа туһа хүргэхэ гэжэ оролдоно.

Галина ЗАН

Хайрата одхон дүү
РАДНАЕВ
Эрдэм Рабдановичай
наһа бараһан ушараар «Буряад үнэн» сонинной колле оператор-корректор Т.Р.Дугдановагай бүлэдэ, түрэлхиг гүнзэгы шаналаал гашуудалаа мэдүүлнэ.
Нарһата тосхонһоо июлин 5-да 13 сарһаа хүдөөлүүлгэ

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительств

<p>Ахамад редактор А. Л. АНГАРХАЕВ</p> <p>РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: Б.М.Ж.БАЛДАНОВ (ахамад редакторай орлогшо), Г.Х.ДАШЕЕВА (ахамад редакторай орлогшо), Б.В.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ (харюусалгата секретарь), А.Г.ЛУБСАНОВ (Буряад Республикын Правительств), Д.Д.СУНДАРОН (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһагуудые даагшад: Н.Д.НАМСАРАЕВ, Т.В.САМБЯЛОВА, Д.Ш.ХУБИТУЕВ, А.Д.ТАПХАЕВ; В.И.ПИНТАЕВ (хэблэлэй директор).</p>	<p>Манай адрес:</p> <p>670000, Улаан-Үдэ, Каландаришвилиин үйлсэ, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци.</p>	<p>Газетэ хэблэлэй 1 хуудан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэһэг 3.350 (хамта 20.000). Хэблэлдэ тушаагдаһан сар 17.00.</p>	<p>"Республиканска типографи" гэжэ АО-до газетэ хэблэгдэе. Директорэйнь телефон: 21-40-40 Б-0079-дэхи номертойгоор бүридхэлдэ абтанхай. Заказ № 8368.</p>
<p>Редакциин телефонууд: ахамад редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусалгата секретарин - 21-50-52, секретарин - 21-50-52, таһагууд: экономикын болон политикын - 21-55-97 (даагшань), 21-63-86, соёлой, түүхын болон залуушуулай - 21-54-93 (даагшань), 21-57-63, 21-69-58, 21-60-21, мэдээсэлэй болон рекламнын - 21-67-81, хэблэлэй - 21-33-61, оператор-корректорнүүдэй - 21-61-35, фотокорреспондентнүүдэй - 21-33-61, компьютерна түбэй-21-66-76, корпунктын - 21-33-61.</p> <p>"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 21-49-94, бухгалтери - 21-23-67, вахта - 21-60-91.</p> <p>Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагай нэрэнүүдэй бэшэлые хазагайруулан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакциин һанамжа авторайхитай адли бэшэ байжа магад.</p>			

Эгсэ душ...
1958 оной тогтоолоор буряадай ав...
социалист р...
гохо» гэхэн...
Министрууд...
«Олон т...
руулан дур...
абтаба» гэ...
дагданхай. Н...
арадые, совет...
алан хүтэлбэ...
аргаар бай...
бүридэлдэ с...
атанай түү...
иел хараад...
айһан гэшээ...
Жэһэнь, б...
монгол угсаа...
эрөө таһар...
зон боло...
аһаа «халха...
тэдэ, «буряад...
зон отогууд...
ол» гээд хэлэ...
эдэһе бай...
Хубилган и...
мүдтэ манай...
тоото эрдэмт...
ябуулгаад 1...
7-ной тогтоол...
уһаа абажа...
монгол нэрэ...
уряагаргачан...
иһише тала...
эршэлһэн...
дансануудые...
обсарган, Ро...

Нийтэ рес...
июлин 8.
Дэлэрийн ха...
стандартын З...
зургаануудай...
июлин 11...
ишаугураци.
Буряад Рес...
ствын Түрүү...
А.В.ПОТА...
Федерацин...
Болон гүйс...
ургаануудта...
июлин 11...
ушаалаа ээ...
һололдо...
бъектүүдэ...
Буряад Р...
түрүүлэгшын...
В.КАГААС...
июлин 6...
үгэрэглөөр...
ТГЗ-гэй за...
Коммерче...
талаар албан...
Аршин пр...
асуудалнууда...
засадани.
Буряад Р...
Түрүүлэгшын...
АН.ЖИЛ...
«Россия»...
инвестицин...
асуудалнууда...
семинар үнгэ...
1995 оной